

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejemcu:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	četrt leta	550
na mesec	2-	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Dr. Hohenburger in naši klerikalci.

Bienertov kabinet je bil sestavljen edinole v to svrhu, da se ugoditi zahtevam nemških strank. In najbolj žalostno vlogo igra v tem kabinetu prejšnji graški avokat dr. Hohenburger, ki pravzaprav ni justični minister, temveč nemški minister-zastopnik in eksekutor nemškega »Volksrats«, in kateremu so oziri na nemške nacionalne interese mnogo važnejši, nego interesi celokupne države, izvirajoči iz urejenih justičnih razmer. Protislovanska smer in duh sedanjega vladnega sistema se najboljje zreali v dejanh tega ministra. Posebno mi Slovenci čutimo tisti nemškonacionalni duh, katerega je dr. Hohenburger prinesel seboj iz Građe ter ga zanesel v vso justično upravo. Kako se za ministrovanja tega zastopnika nemških interesov pri imenovanju sodnih uradnikov postopa, je dovolj znano. Slovenski sodni uradnik na Spodnjem Štajerskem je bela vранa. O Koroškem nočemo niti govoriti, kajti tam nimajo Slovenci sploh nikakih pravic. Toda tudi na Kranjskem veje ta nemško-nacionalni duh naše justične uprave. Toda ne le z ozirom na uradništvo odločuje edinole nemški »Volksrat« — vsa justica postaja dekla nemškonacionalnih streljenj, katerih zastopnik je dr. Hohenburger. In vendar bi moralno ravno sodstvo biti vzvišeno nad vsakim strankarstvom, sicer izgubi ves ugled in vso veljavno. To dejstvo so zastopniki slovanskih narodov v parlamentu tudi uvideli. In v zadnji debati v proračunskem odseku o justičnem statu so nekateri poslanci, predvsem dr. Kramař, dr. Ploj in vitez Vuković povedali justičnemu ministru, kar mu gre: Dr. Kramař je korenito obračunal z dr. Hohenburgerjem zaradi zadnjih sodnih imenovanj in na zaradi besedi, s katerimi je dr. Hohenburger razjalil češke sodne uradnike. Vitez Vuković je pojasnil žalostne justične razmere v Istri in v Dalmaciji, dvorni svetnik Ploj je tristemal ministra zaradi postopanja nemških sodnih uradnikov na Štajerskem in Koroškem — le o sodnih razmerah na Kranjskem ni nikdo črnih besede. Posl. dr. Korošec je govoril samo o ureditvi službenih razmer duhovnikov v kaznilnicah.

Zelo značilno je to molčanje naših klerikalnih poslanec. S tem so namreč pokazali, da so popolnoma zadovoljni celo z nečuvenim postopanjem nemško-nacionalnega justičnega ministra dr. Hohenburgerja. Sodišče je vendar tisti urad, ki pride v najintimnejšo dotiko z ljudstvom, česar oblast sega najgloblje v ljudsko življenje — in ta urad naj služi interesom nemških nacionalcev. Tega naši klerikalec nočijo spoznati, ker jim je ravno narodnost postranska stvar in edinole sredstvo v doseglo njihovih sebičnih namenov. Saj poznamo te naše klerikalec, ki sami nastavljajo v svojih uradnih nemške nacionalce in ki se v svrhu uničenja političnega nasprotnika vežejo z najbolj zagrizenimi Nemci. Pomnimo se, da so govorili o sodnih razmerah na Kranjskem — to je bilo takrat, ko je Gostinčar denunciral in spodkopaval čast slov. sodnim uradnikom. To so torej pravi zastopniki slovenskega ljudstva, ki molče odobravajo za nas Slovence uničojoče delovanje nemško-nacionalnega fanatika justičnega ministra dr. Hohenburgerja — ki pa denuncirajo naše nepričanske sodne uradnike.

Bodoči tržaški škof?

Kakor poročajo dunajski listi, so se že pričele priprave za imenovanje bodočega tržaškega škofa. Prvi korak v tej zadevi je bil stor-

Insercijski vnik dan zvezek incesnici modelje in praznike.

Insercijski vnik dan zvezek incesnici modelje in praznike.
12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih incesnicih po dogovoru.
Uporavniku naj se pošljajo naročnine, reklamacije, insercijski itd.
to je administrativne stvari.

Poštenašna številka velja 10 vnikov.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefonski št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25-	za Nemčijo:	K 28-
celo leto	13-	celo leto	K 28-
pol leta	6-	za Ameriko in vse druge dežele:	6-50
četrt leta	2-	celo leto	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 85.

jen s tem, da so povprašali za informacije sufraganske škofe, kateri imajo pravico predlagati kandidate. Tu prihajajo v poštev goriški nadškof, poreško-puljski, krški in ljubljanski škof, ki so že vsi podali vladivo mnenje. Od italijskih prelatov se imenujejo trije kandidati in sicer goriški prošt mons. dr. Faidutti, tržaški škofijski kancelar mons. dr. Mecchia in mons. Pederzoli, častni kanonik in župnik pri sv. Antonu novem v Trstu. Za Faiduttija pravijo listi, da ni nikake verjetnosti, da bi reusiral, dasiravno govoril marsikaj v njegov prilog, to pa zato ne, ker baje na višjem mestu smatrajo za neopertuno, da bi se pridružili vročim narodnim bojem v tržaški škofiji še poitično-verski boji, ki jih s toliko gorečnostjo v Furlaniji goji goriški poslanec in prelat. Sance mons. Mecchie, ki niso bile slabe, so padle vsled agitacije, ki se je v zadnjem času dvignila proti njemu med duhovščino tržaške škofije. Največ upanja med italijskimi prelati ima potemtakem mons. Pederzoli, ki bi zlasti zato, ker zna jezik, ki se govore v škofiji, mogel najboljše odgovarjati sila težkih nalog tržaškega škofa. Na podlagi predlogov sufraganskih škofov se bodo vršili pogajanja med vladom in Vatikanom. Škofa imenuje nato cesar. — »Slov. Narod« je že poročal parkrat o tem vprašanju in med drugimi tudi povdarjal, da je mons. dr. Faidutti rodom beneški Slovenc in med imenovanimi kandidati — imenoval se je tedaj kot eventualni kandidat tudi sedanj upravitelj tržaške škofije, Petronio, — najspomembnejši. Po našem mnenju govoriti za Faiduttija že to, da ne ugaja Židom in specijelno »Piccolu«, kateremu so sicer »politično-verski« boji prav dobro došli, samo če pri tem izgubljajo Slovenci. Pač pa je verjetno, da bi pod Faiduttijem ne bilo takih bojev, in zato Faidutti ne ugaja »Piccolu«, ki si le želi škofa, ki bi zasejal tak razdor med Slovence v tržaški škofiji, kakršnega je zasejal kardinal Misija na Kranjskem in kakor ga z vso vnemo neti škof Jeglič. Italijani bi le profitirali pri takem delovanju tržaškega škofa, in zato je »Piccolov« strah pred Faiduttijem, ki je obenem znan kot zelo energičen mož, res simptomatičen.

Mons. Pederzoli je človek mirnega značaja, bil bi sam po sebi morda konciliante, a stal bi najbrž pod vplivom one klike med italijsko duhovščino, ki je nacionalo še bolj nestrapna, kar po »Piccolovi« lažiliberálni židje. Na drugi strani pa bi Pederzoli posepeval prihod v Trst raznim apostolom Terseglavsko-katolicizmu, ala picciulin Lenard z njihovimi temnimi točkami, kakor že dela to sedaj pri sv. Antonu novem. — Za Slovence v tržaški škofiji je to škofovsko vprašanje z ene strani velike važnosti, z druge pa zoper ne. Važno je v narodnem oziru, nikar pa ne v verskem. V verskem oziru je pač vseen ali sedi na stolici sv. Žusta Peter ali Pavel, Slovenec, Italjan ali kdor si že budi, drugače pa je v narodnem oziru. Slovence, ki bi res čutil narodno, ki bi kot tak varoval in branil pravice slovenskega jezika povsed in proti vsakomur, nam ne bodo dali, saj mora biti vladni mož, ki je le kolo v onem stroju, v katerem se mrežijo pravice slovenskega rodu in jezika. Če bi nam pa hoteli dati takega, naj si ga prajš obdrže sami, kajti škofa Slovence, ki bi po odgoraj naročenem geslu »divide et impera« izrabljajo svojo narodnost le v to, da bi po kranjskem vzorcu zanesel boj med tržaške Slovence, ni treba v Trst. Slovenska duhovščina tržaške škofije je po večini toliko narodna, da bi se po tujerodnem škofu ne dala izrabljati v protinarodne namene, če iz preprostega vzroka ne, ker mu kot tujerodecu ne more zaupati, dočim bi pa škof Slovence na račun svoje narodnosti, neveda le e. kr. exchio-

narodnosti, katere bi vsaj v početku ne pokazal očitno kot take, imel tako vso narodno duhovščino za seboj. In potem: narodna duhovščina, plavaj ali pa utoni! Zato pa: boljši Italijan, kakor pa e. kr. Slovenec, boljši Faidutti, kakor Mahnič ali še kak drug tak tudislovenec!

Parlament.

Poračunski odsek.

V sobotni seji proračunskega odseka se je nadaljevala razprava o proračunu justičnega ministervstva. Med dr. je poslanec Šrámek izjavil, da avstrijski katoliki nikdar ne bodo dopustili reforme zakona. — Justični minister je tako izjavil, da bi bilo neopertuno že zdaj razvajati tokojivo vprašanje. Vprašanje je jasno težavno, ker je večina prebivalstva v državi katolička; zato niso tu na mestu resolucije in nujni predlogi. — Posl. Vuković govoril o razmerah sodnih uradnikov v Dalmaciji. — Baron d' Elvert pravi da stope izvajanja posl. Šrámka v direktnem nasprotju z naziranjem nemških svobodomiselnih strank. Ministru ne gre jemati pravico izražanja osebnega mnenja v tako važni stvari. — Posl. Pacher pravi, da stope Nemci ne premakljivo na stališču: za nemške kraje nemško uradništvo, predvsem nemški sodniki. — Posl. Ploj govoril o sodnih razmerah na južnem Štajerskem in Koroškem in dokazuje na podlagi števil, da je v teh krajih slovenski sodni element nasproti nemškemu zelo zapostavljen. Govori tudi o jezikovnih razmerah pri sodiščih na južnem Štajerskem in zahteva za slovenščino vse tiste pravice, ki ji po številu slovenskega prebivalstva gredo. Zahteva, da se odpravijo slovenski jezikovni kurzi. Slednji predlaga resolucijo, ki zahteva, da se § 27 statuta najvišje sodišča aplicira tudi na slovenske pravne spore iz okoliša graškega nadšodišča, ki prihaja pred najvišje sodišč in da se razsodbe izdajo tudi v slovenskem jeziku. — Posl. Marckhl polemizira s predgovornikom. Pravi da so razmere na Češkem popolnoma drugačne od razmer na južnem Štajerskem in Koroškem. Pravi, da ni res, da bi bili slovenski sodniki zapostavljeni. Brani in zagovarja nemške kurzove, ki ne znajo slovensko. — Posl. dr. Korošec tudi govoril o jezikovnih razmerah pri sodiščih na južnem Štajerskem in Koroškem. — Shod se je udeležil deželni poslanec g. dr. Vilfan je moral radi bolezni zapustiti zborovanje. — Shod je otvoril društveni predsednik Zorec. Živahnemu razgovoru je toplo pozdravil češkega tovariša, g. poslanca, zastopnika ljubljanske in zidanmoške podružnice ter vse navzočih. Ob kratkem je razložil veliki pomen nove podružnice v stavnem in narodnem oziru. Rajon nove podružnice se raztezaj od ink. Kanala do ink. Podnarta, obsegaj vse Koroško in Tirolsko. — Pri vodstvu je bil izvoljen slednji odbor: predsednik: Jos. Božič, asistent, Jesenice; podpredsednik: Iv. Suhačnik, adj. juž. žel. Beljak; odborniki: Kumar, Kunaver, Peter nelj, Rater, Svetina in Veber; namestniki: Grošelj, Keleč in Kralj; pregledovalca računov: Bercic in Lamperht. — Predsednik Zorec čestita novemu odboru in ga vspodbuja k vstajnjemu in marljivemu delovanju. Posebno gorke besede govorili podružničnemu predsedniku tov. Božiču. Predsedstvo prevzame g. Božič, iskreno se zahvali za izvolitev, občajajoč, da bo storil vse, kar bo le mogoče, da bo naša stavr napredovala, naša pravica zmagala. Kako velik uglel uživa g. Božič med svojimi tovariši, pričajo živahne ovacije, ki mu jih je priredil shod.

Ceh Matejček, navdušeno pozdravljen, prinaša pozdrave čeških tovarišev, katere čelo življenje in gibanje med slovenskimi tovariši vse nad vse. 16., 17. in 18. julija praznuje »Spolek« svojo desetletnico, a »Liga slovenskih železničarjev« ima svoj glavni shod. Na te slavnostne dni velike manifestacije slovenskih železničarjev vabi slovenske kolege, ki bodo prišli bratje med brate, tovariši med tovariši. Govori na to še o ciljih železniških organizacij in konča z nado, da se skoraj vidimo v kar največjem številu v zlati Pragi. — Deželni poslanec g. župnik Piber: Ko vas glejam zbrane v navdušenju in samo zvesti, vam ne morem povedati, kako me veseli vaše društveno delovanje. Preveselo življenje se je začelo med slovenskimi železničarji sploh. Prihajajoč od železniškega shoda v Ljubljani, kjer sem čul toliko zanimivega, vam odkrito izjavljam, da je sveta dolžnost vseh, ki so v to poklicani, da se z vso močjo zavzemajo za naše slovenske železničarje. Neuska hidra stena svojo stoto glavo — po slovenski zemlji — po železnični sili med nas. Zato moremo stati velik razliko na steni in čez, da na slovenskih tleh deli-

Blaivo v sv. Janskem okraju in Ferko Skyčák v Bobrovskem okraju.

Cesarjev povratek iz Bosne in Hercegovine.

Posebni dvorni vlak s katerim se cesar vrača na Dunaj je prispev v soboto ob 8. zjutraj v Bos. Brod. Tu se je cesar poslovil od načelnika dež. vlade Varešanina in od civ. adlatusa Benka. Obema je izrazil svojo zadovoljnost nad dojmi svojega obiska v Bosni in Hercegovini. — Zvečer ob 9. na 10. je cesarjev vlak prispev na Dunaj. Cesarev je občinstvo navdušeno pozdravljal.

Ustanovni občni zbor Jesenške podružnice „Društva jugoslovanskih železniških uradnikov“

se je vršil na Jesenicah v nedeljo, dne 29. maja 1910 kar najlepše Češki »Spolek« je poslal delegata, revidenta Matejčka. Na shod so prihitali tovariši iz vroče Primorske, soinčne Goriške, tužne Koroške, daljne Tirolske, zelene Štajerske in divne Kranjske. Shoda se je udeležil deželni poslanec g. dr. Vilfan je moral radi bolezni zapustiti zborovanje. — Shod je otvoril društveni predsednik Božič. Živahnemu razgovoru je povedal. Načrti osrednjega odbora, ki jih govorila gg. Piber in Skubic, je težko slišati še na kakem zborovanju. Splošno in burno pritrjevanje navzočih je pričalo, da so prelepe besede segale globoko v srce. — Vsem govornikom se je navdušeno zahvaljeval podružnici, toga se je ustavnova podružnica ravno na Jesenicah, to ga še posebno veseli. Od podružnice pričakuje, da bo varovala slovenski značaj kolodvora, da bo ščitila centralo, vse, ki trpijo pod pritiskom tuje in sovražne nam invazije. — Tako jednatih in stavnih govorov, kakor sta jih govorila gg. Piber in Skubic, je težko slišati še na kakem zborovanju. Splošno in burno pritrjevanje navzočih je pričalo, da so prelepe besede segale globoko v srce. — Vsem govornikom se je navdušeno zahvaljeval podružnici, toga se je ustavnova podružnica ravno na Jesenicah, to ga še posebno veseli. Od podružnice pričakuje, da bo varovala slovenski značaj kolodvora, da bo ščitila centralo, vse, ki trpijo pod pritiskom tuje in sovražne nam invazije. — Tako jednatih in stavnih govorov, kakor sta jih govorila gg. Piber in Skubic, je težko slišati še na kakem zborovanju.

Ob 8. uri zvečer se je pričela prosta zabava, ki so jo posetili gostje iz Radovljice in z Jesenic. Godba »Izobraževalnega društva« je igrala precizno, kvartet ljubljanskih tovarišev je pel mojstrosko. Le težko smo se ločili ob uri razhoda, toda prepričani smo bili, da je bil to le pomemben dan. Živahnemu raz

Tice so se zbralo okrog kaplana, kar malikovalci okrog slikega telata, ter mu pelj slovo in hvalo, oh, kako dobr si naš gospod. Po nobi vredale se je celo črda v Št. Vid, v kateri se je marsikomu pozalo po hoji, da je za takoj veliko slovesnost pustil abstinenco doma. Pa res, kdo bi bil tako nesposaten, da bi ne pil, kadar se mu zastonj ponuja. Gotovo bo marsikom ustrezeno, ako bo »Sloga« še večkrat kaj takega priredila, pa bi kaplan zopet žejno in lačno ljudstvo zastonj nasilit in napojil.

Porotne obravnavne v Gorici 23-letni Ludovik Kolenc z Lokvi nad Gorico je bil obtožen težke telesne poskodbe, storjene Leopoldu Strosarju s tem, da mu je zagnal v glavo steklenico, katera mu je ranila desno oko tako, da ne vidi nič več na to oko. Kolenc je obsojen na 4 mesece ječe, Strosarju pa mora plačati 2600 kron. V soboto se je vršila pri zaprtih durih obravnava proti 63letnemu živinskemu meštarju Josipu Zlobcu iz Avberja na Krasu, ki je bil obtožen posilstva na 15letni Mariji Pregljevi iz Gor. Branice. Leta 1907. 29. julija je dekle paslo, približal se je Zlobec ter sedel k njej; čez nekaj časa je pograbil deklico ter jo zlorabil. Potem je zbežal. Iskali so ga dolgo časa, slednjši našli na Kopersčini. Zlobec je bil obsojen na 3 leta ječe z enim postom vsak mesec in trdim ležiščem vsaka dva meseca.

Zvižana kazan. Poročali smo, da je bil italijanski podanik Leon Drisenti, uslužben v ladjevnični v Tržiču, obsojen pred okrožnim sodiščem v Gorici radi hujskanja k dejaniju, prepovedanim po postavi, na 14 dni zapora, oproščen pa je bil žaljenja veličanstva. Državno pravdnost se je pritožilo radi premale kazni in sedaj se je zvižala Drisidentiju kazan na 6 tednov.

Z britvijo je ranil nevarno svojo eni neki Ludovik Humar v Gorici. Bil je v gostilni, prišla je za njim žena, Dalmatinka, ter med drugim zahtevala, naj ji kupi par čevljev; on pa je vzel britev ter rekel: to je zate, in jo ranil na vrata. Prenesli so jo v bolnišnico, njega pa odpeljali v zapor. Humarjeva sta živila v večnem prepiru.

Samomori vojakov. V Gorici se je ustrelil dragonski stražmešter Ivan Rupp; ustrelil se je tudi pionir Jos. Mizerak, doma iz Kolomeje v Galiciji.

Amerikanske novice. V Buhlu, Minn.. je bil povodom neke razstrelbe v želesnem rudniku ubit Josip Smolj. Pokojnik je bil rojen v Kranjski gori leta 1882. in je prišel v Ameriko pred tremi leti.

Planinske izleti. Že v soboto opoldne so začeli prihajati na kolodvor planinci, oboroženi z visokimi palicami, nahrbtniki in močno podkovanimi čevljimi. Do nedelje zjutraj se jih je odpeljalo na razne kraje v vsakim vlakom več ali manj. Vreme sicer v soboto ni bilo posebno vablivo, toda »sin planin« se Pluvija prav malo ustrasi. Posebno mnogo je poletelo turistov na goorenjske hribe, kjer je bila zelo številno obiskana Golica. Le tam so bili na majnikovem izletu v soboto realci. Slovenski v Kadilnikovi, nemški pa v Dežmanovi koči. Komaj so ti odšli, so pa začeli prihajati turisti. In koliko jih je bilo. Samo Kadilnikova koča jih je videla nad 130, manj pa Dežmanova. Čarovan razgled in krasen užitek so imeli posebno oni, ki so na Golici prenočevali. Ponoči se je precej dobro videlo ozvezdje, tudi Halleyev komet, a zjutraj je bil pogled na snežene velikane nepopisljiv. In potem to življenje! Na vsezgodaj, še pred zajtrkom, so se že kepal s snegom, katerega je na Golici še mnogo. In potem. Vsak po svoje. Tu gruča, tam gruča dam in gospodov, ki so se divili nad krasno panoramo. In ta flora. Nebeška njava, so dejali nekateri. Vse belo naracis. Vsak jih je nabral polne šope, a se niti ne poznava, da jih je bilo kaj potrgranih. Okrepčani in navziti svezega zraka, so se planinci potem ob raznih urah vračali skupno in posamezno vsak na svoj dom. Nekateri so si ogledili mimogrede tudi Bled. Vreme je bilo cel dan lepo, da uprav vroče, a kdor je šel še kam in potem bilet na kolodvor v Jesenah, Javoriku, Žirovnici in Lescah, ga je pozdravil Pluvius z vso močjo. Bila je proti večeru velika ploha in nekateri so prišli v vlak do kože premočeni. No, nič ne de, vžitek pa je bil prejepopisken. Kdor je prijatelj narave, naj ne zamudi prilike in naj pohiti na Golico.

Prehod preko Gruberjevega kanala. V zadnjem času so se navadili ljudje, da hodijo po želesniškem mostu preko Gruberjevega kanala, ne meneč se za nevarnost, ki jim preti, ker se kaj lahko zgodi, da se tak človek ne more umakniti vlaku, ki pridriži z nasprotne strani. Sploh pa je vsak prehod za pešce preko želesniških mostov prepovedan in kazniv.

Zaradi napovedane »začnico«. V soboto zjutraj je bila v neki gostilni na Radeckega cesti plešna ves-

lica, katere so posetili tudi trije veliki topničarji politka in ved Boštijev. Nek topničar, ki je zato vedno povrnji na ploski preprič, je to tudi takoj dosegel. Zaradi je razgrajati in upiti, da mu je neka pišalka rekla, da ga bodo upočila na ulico. V prepri so se priskočili univerzitati tudi vojaki 27. polipoška, nakar so topničarji skočili po cestici. Službojoči policijski stražnik, ki je uvidel nevarno situacijo, je posalil po vojaško patruljo ter s tem preprečil neizgibno krvoprelitje. Patrulja je dva topničarja odvedla v vojašnico, treći pa, ki je povračil prepri, jih je napolko neka stranska vrata.

Nesreča. V soboto zjutraj je trgal trgovec g. Lovro Blaznik na svojem vrtu na Privozu bezgovo cvetje. Pri trganju mu je na levesti spodrinio in padel je z nje dva metra globoko. Pri padcu si je zlomil levo nogo, levo roko si je pa izpahnil. Poskodovanec so nato prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolničko.

Zakonske dobre. Ko se je včeraj zjutraj na Poljanski cesti nek mož odpravil doma in mu baježen na takoj dala zepnega robca, se je nad njim razsrdil, da jo je začel pretepavati po glavi s sprejalno palico tako dolgo, da jo je zlomil. Ker je bila ženska vsa okrvavljenja in se je občinstvo nad tem zelo zgrajalo, je moral posredovati stražnik.

S ceste. V soboto popoldne je na Starem trgu nek kolešar podrl šiviljo Uršulo Žirovnikovo, katera se je pri padcu na levi roki lahko telesno poškodovala. Kolesar je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 8 Hrvatov in 49 Macedoncov, nazaj pa je prišlo pa 30 Hrvatov. Od Gruberjevega prekopa je šlo v Zagreb 12 Hrvatov, 5 pa iz Reke v Beljak.

Izgubljeno in najdeno. Posestnitska hčerka Josipina Landauova je izgubila zlato verižno zapestico z obeskom, vredno 40 K. — Pomožna uradnica g. Leopoldina Juvalanova je izgubila črno denarnico, v kateri je imela do 33 K denarja ter dva računa. — Šolski učenec Ivan Bricek je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

Izgubljene stvari. Dne 2. junija t. l. izgubil je postiljon pri vožnji iz Kočevja proti Črnomlju en zavoj oblike v vrednosti 70 kron. Pošteni najditelj naj zavoj blagovoli vspolati g. Franju Klunu v Livoldu pri Kočevju.

Društvena naznanka.

Društvo slovenskih trgovskih sodelnikov za Kranjsko je imelo v soboto v hotelu »Ilijica« svoj drugi veliki letosni sestanek, katerega se je udeležilo lepo število članov. Predsednik g. Oblak pravi, da je društvo sklicalo sestanek v prvi vrsti radi netočnih poročil v časopisu. Konstatuje, da je društvo nepolitično, da je strokovna organizacija, ki se v politiki prav nič ne vtika. Društvo »Merkur« je bilo gotovo potrebitno, ravno tako potrebitno pa je tudi društvo trgovskih sodelnikov. Delodajalcu naj bi se drugače vedli napram delojemalem; mi pa jim boimo s pridnostjo, tržnostjo in poštenim delom dokazali, da jih ne nameravamo izkorisčati. Radi tega je krivично, da nekateri šefi terorizirajo one nastavljence, ki so v organizaciji. Prispetile so se celo štiri odpovedi, kar pa kaže nizko obzorje dotičnih šefov. Da bi se društvo ne bilo zavzelo za izvenljubljanske sodelnice, kakor se je poročalo, ni resnično. Društvo se je že od svojega postanka zavzemalo tudi za sodelnike po deželi, kar je razvidno iz kopirnih knjig. Svoje delovanje pa nameravamo razširiti tudi na ostale jugoslovanske dežele in smo v to svrhu že odpolali vlogo na ministrstvo. Vztrajajte v organizaciji, ne bojte se ničesar. Ta govor je bil sprejet z velikim navdušenjem. K besedi se oglaši g. Hinko Seljak, ki poziva člane, naj se zavedajo svojega stanu. Plača 70, 80 K mesečno gotovo ni primerena za trž. sodelnike. Ako si prizadevamo, da odpravimo take sramotne razmire, zato še ni društvo anarhistično. Zanimamo se samo za uspeh svojih šefov, nikdar pa ne delujemo proti njim. Dokler bo društvo na tem stališču, se nam ne more ničesar zgoditi. Pripravlja se imenik trgovskih sodelnikov cele kranjske dežele, da se združimo še tesneje.

Gоворili so še razni gospodje o strogo stanovskih stvareh, nakar je predsednik zaključil sestanek.

Radovaljskega okrajnega učiteljskega društva občni zbor se vrši dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne pri Wuchererju v Lescah. Poleg običajnih točk je na dnevnom redu predavanje: »Skioptikon v ljudsko čolo.« Predava J. Šega.

Narodna delavaka organizacija v Trstu je imela včeraj izredni občni zbor z dnevnim redom, ki je za njen nadaljnji razvoj najvišjega pomessa. Predsednika dr. Jos. Mandića, ki

je po dolgi boljši privleklost javne načruli je na prvočasno številko delovne organizacije predstavilo. O novem organizacijskem stotru je poročil tudi G. d. i. a. Organizacijski stotru govori o strokovni in upravi organizaciji. Predlaga strokovni organizaciji je strokovna skupina. Vse strokovne skupine ene stroke v dodeli tvoju delovno organizacijo dotedne stroke, a vse dodeljene organizacije ene stroke tvoju strokovno organizacijo jugoslovenskih n. pr. kovinarjev ali mizarjev. Vse strokovne organizacije gotove okrožja so združene v okrožni strokovni zvezi N. D. O., vse strokovne organizacije ima pa svoj skupni organ v osrednji strokovni zvezi N. D. O., ki obenem funkcioniira kot osrednja strokovna komisija.

Izpred sodišča.

Garibaldijeva himna je bila podvod velikanskim sitnostim, ki jih je imel in jih bo najbrž tudi še imel tržaški trgovec, Italijan najčistejše krv, neki Giuseppe Wollenigh (Vollenigh) — V nedeljo, dne 1. avgusta m. l. se je gospod italianoščino dobro naobedoval in potem dal duška svojemu navdušenju ter pri odprtrem oknu zapel Garibaldijevu himno. Na glasovirju ga je spremljala njegova hčerka. Njegovo navdušenje je bilo toliko, da se je v nasproti stojeti hiši prebudil poštni nadoficijal Deškovič, ki se je odpočival po nočni službi, ter prišel k oknu ter zakričal: »Molite! To je javen škandal. Spoštujte državo, v kateri ste!« — Wollenigh se je na te besede sklonil skozi okno in ponovil: »Va fuori d'Italia! Va fuori stranier!« (»Pojdi ven iz Italije, pojdi ven tuje!«) Nad Wollenighovim petjem so se razljutili tudi v hiši stanujoči častniki in ljudje na ulici so začeli žvižgati. V ulici službujoči stražnik je agnosiral pevca, ki je bil vsled svojega petja policijsko kaznovan s 14dnevnim zapornom. Na Wollenighovo pritožbo je namestništvo znižalo kaznen na tridnevnih zapor. S tem pa stvar ni bila končana, kajti državno pravdništvo je Wollenigha obtožilo pregreška po § 305. k. z. (izzivanje k dejanjem, ki so po zakonu prepovedana), a deželno sodišče ga je oprostilo obtožbe. — Državni pravnik je vložil ničnostno pritožbo, najvišje sodišče je ji ugodilo in v petek se je vršila zopet obravnavna. Priče so potrdile, da je Wollenigh pel skozi okno. Državni pravnik je poučarjal, da je toženec pel Garibaldijevu himno takoreč pred nosom e. kr. uradnikov in častnikov, gotovo poznavač njihovo mišljenje in je nadaljeval s petjem, dasiravno so oni protestirali, ker so se cutili izzivane. Predlaga obsodbo. Zagovornik dr. Robba je trdil, da je Garibaldijeva himna za Italijane ravno to, kar je »Die Wacht am Rhein« za Nemce. To je popolnoma resnično. Nemci smejo nemoteno peti »Die Wacht am Rhein« na Dunaju, zakaj bi bil pregrešek, če se poje v Trstu Garibaldijeva himna. Reklo se bo morda, da je najvišje sodišče proglašilo to za pregrešek, toda najvišje sodišče je le izreklo, da mora Garibaldijeva himna tvojiti pregrešek, kadar bi mogla izvzeti razburjenje in motenje javnega miru in reda. Zagovornik razume stvar tako, da bi moral pevce imeti namen, s pesmijo svoje somišljenike nahujskati k dejanju proti postavi. Tega namena pa nima in ni imel. Deželno sodišče je Wollenigha prisodilo za Garibaldijevu himno 50 K globe in plačilo stroškov. — Ta obsooba ne bi bila slab nauk za ljubljanske sodne in druge oblasti, zlasti pa za policijo, ki mirno posluša, ko ljubljanski nemški neodresenci izvajajo tulijo po ljubljanskih ulicah svojo »Die Wacht am Rhein«, ne da bi se kaka oblast zmenila za to.

Kaplan in župnik. Oktobra meseca leta 1908 je prišel Konrad Hättiger za kaplana v Asparn. Z onotnim župnikom Hanerom se nista razumela in začeli so se kmalu prepri. Končno se je župnik pritožil pri provincijskemu minoritskemu redu, katemu pripadata župnik in kaplan, in provincial je kaplana premestil v Gradec. Dne 8. februarja sta župnik in kaplan delala denarni obračun in pri tem prišla v tak prepri, da sta se kakor besna povačala, klofutala, lassala in suvala. Bil je pravi pretep. Kapelan je bil seveda močnejši in je 60-letnega župnika trečil ob tla in ga strahovito zdelal. Župniku se je zlomila noga in raztrgalo so mu veri pri členku na levu nogi. Sodijo je vselej tudi tega obsojila kaplana Hättigera zaradi težke telesne poškodbe na mesec težke je.

Razne stvari.

* 120.000.000 krov so spremenili austrijski kadiliči v prvi polovici leta 1900 z dim. Celo leto so torek

to prenali v avuk 200 milijonov krov. Največ se je posnelo na Čehem, namreč 31.73 in na Štajerskem 26.71 milijonov krov.

* Najstarejša zdravnica je umrla

to dni v Newyorku. Bila je to dr. Elišebeta Blackwell. Promovirana je bila let 1849; dosegla je starost 90 let.

* Hofrichter. Iz Dunaja poročajo, da je bila preiskava proti goape Hofrichterji radi krivega pričevanja ustavljena.

* Iz cesarskega potovanja v Bosni. Ko je bil v torek v Sarajevu predstavljen cesarju zastopnik verske občine španjolskih židov, ga je cesar vprašal: »Videla ste se že pred pol letom. Kakšen je Vaš posel?« Vprašani je odgovoril: »Sem zasebni, veličastvo. Cesar se je nasmejal in je rekel: »To je zelo krasen posel.« — Med drugim je vprašal cesar tudi ravnatelja akc. pivovarne Reittra, koliko se izčuti v Bosni piva. Ravnatelj je odgovoril: »Veličanstvo, najprej moramo Bosnjake šele navaditi na pitje.« Temu odgovoru se je cesar prav iz sreca zasmehal.

Telefonsku in brzojavna poročila.

»Družba sv. Cirila in Metoda za Istro.«

Cres, 6. junija. V tukajšnjem »Narodnem domu« se je vršila skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro«. Udeleženci so se pripravili na številni predstavniki, ki se je odprečevali na štirih parnikih. Vse udeležencev je bilo okrog 2000. Slovensko »Družbo sv. Cirila in Metoda« sta zastopala prvičnički vladni svetnik Andrej Senčekovič in profesor Jug, ki sta bila navdušeno pozdravljena. V mestu imajo večino italijančev, za to so bile okrašene samo hrvatske hiše. Skupščina se je končala v najlepšem redu. V mestu je vladal popolni mir. Italijani so se poskrili, ker so se zbalili orožnikov, ki jih je kar mrgoleo po mestu. Poščedne je bila velika ljudska veselica v šolskem vrtu. Vsa prireditev se je končala mirno, ker so mirovali lahoni. Samo v noči od sobote na nedeljo so blatom namazali družbeno šolo.

Nižjeavstrijski deželnki zbor.

Dunaj, 6. junija. Uradni list ni priobčil cesarskega patentu, s katerim bi se zaključilo zasedanje nižjeavstrijskega deželnega zabora. Z ozirom na to se govorji, da se vrše pogajanja, da bi se afera s posancem Haibro končala izvensodnim potom.

Zločin gluhanemca.

Dunaj, 6. junija. Šestintridesetletni gluhanemci tkačec Ferdinand Matuschek je hotel svojo ljubico usmrtili s sekiro. Ker je eden izmed njegovih tovarišev skušal to preprečiti, je navalil nanj s sekiro in ga nevarno ranil. Pokušana policija ga je aretirala. Na stražnici je aretovanec zbesnel in se vrgel na tla, da so ga jedva v velikim naporom prenesli v zapor. Skoro na to se je Matuschka obesil v zaporu.

Prostak proti četovodji.

Dunaj, 6. junija. Infanterist Kudelka je hotel ustreliti svojega četovodja. V to svrhu je pripravil dve puški. V vsakem pa je dal 5 patronov. Na to je parkrat ustrelil na četovadja, vendar pa ga k sreči ni zadel. Moža so s težkim trudem razorozili njegovih tovariši.

Turški minister na Dun

Društvo likarjev na Kranjskem naznana žalostno vest, da je njega večletni član, gospod

Anton Volek

državljavec

včeraj ob 2. uri popoldne po dolgi bolezni umrl.

Pogreb dragega člana bo jutri ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta štev. 19. na pokopališče k Sveti Križu.

V Ljubljani, dne 6. junija 1910.

Bodi mu ohranjen časten spomin!

Mlad trgovski sotrudnik

manufakturist, zmožen obeh dež. jezikov, želi stopiti takoj v službo. Gre tudi na deželo.

Ponudbe naj se pošloje na upravn.

»Slov. Naroda« pod »Sotrudnik 18«.

Blagajničarko

zmožno slovenskega in nemškega jezika z lepo ročno pisavo sprejemem.

Ponudbe na »F. S., Slovenija«

Gradec, Štajersko.

1968

Učenec

ki je dovršil vsaj ljudsko šolo, krepke rasti, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri

1983

Antonu Zurcu v Črnomlju.

Pes

krasen, velik Neufundländer, dva leta star, se jako ceno proda.

1985

Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

2 stanovanji

eno s tremi manjšimi sobami, kuhinjo in pritiklinami, drugo obstoječe iz ene velike sobe, kuhinje in pritiklini, se po ceni odda za avgustov termin 1984 na Dunajski cesti št. 69.

Oddati je za 1. avgust

Stanovanje

2 veliki sobi, velika predstoba in poselska soba v novi hiši Sedniške ulice.

1980

Vprašati v Gregorčičevi ulici št. 11, pritiče na desno (2).

Ved

mizarskih pomočnikov

sprejme takoj v delo

Simon Praprotnik, mizarski mojster, Jenkova ulica št. 7.

1988

Pošten in priden

mesarski pomočnik

ki je vajen vsega dela, tudi sekanja se išče.

Prednost imajo starejši, ali vsaj vojaščine prosti. — Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

1990

Sapolin

je in ostane 1857

najcenejše sredstvo za pranje.

Po izdatnosti neprekosljiv. Dobiva se po vseh boljših trgovinah in v tvornici za milo v Celovcu.

Nizarska pomočnika

Hčemo dobre zveze z zmožno tvrdino za izdelovanje čip in živilskih predmetov za Dunajsko ev. Skandinavijo. Delamo kot zastopniki ali grossisti in garantiramo varjenje svoje firme izgub. — Nizarska pomočnika & Co., Kranj (členovsko) 11. 1967

2 nizarska pomočnika

sprejme takoj 1936

I. Kralj v Tržu na Gorenjskem.

Blagajničarka

so sprejme 1947

v kavarno „Avstrija“.

Prodajalna

na Jurčičevem trgu 3

se odda z opravo vred

v najem.

Več se izve v „Narodni tiskarni“.

VEČ 400 GODIŠNA

Ulica Humpolc 10a, Židovska ulica 1, Ljubljana

Najbolje suhe in pomočnike živilske turistike

ANT-TOMEC

izvajajo: Šumski učniček (Češka, Učniček, Slovenski)

izvajajo: Šumski učniček (Češka, Učniček, Slovenski)